

**UCHWAŁA NR 11/2010
RADY POLITYKI PIENIĘŻNEJ**

z dnia 14 grudnia 2010 r.

zmieniająca uchwałę nr 16/2003 z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego

Na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 410, z 2008 r. Nr 209, poz. 1315 i 1317, z 2009 r. Nr 69, poz. 589 i Nr 143, poz. 1164 oraz z 2010 r. Nr 109, poz. 709) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 16/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 38, z 2004 r. Nr 17, poz. 31, z 2005 r. Nr 21, poz. 30, z 2008 r. Nr 4, poz. 5 i Nr 24, poz. 30 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 23) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1:

a) uchyla się pkt 7,

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) gwarantowana transakcja giełdowa (futures) – transakcja terminowa, stanowiąca samodzielny przedmiot obrotu giełdowego, gwarantująca kupno lub sprzedaż określonego instrumentu finansowego, zwanego dalej „instrumentem bazowym”, w uzgodnionym terminie w przyszłości i po z góry ustalonej cenie. Zwykle nie dochodzi do rzeczywistego przekazania instrumentu bazowego, a umowa jest zamykana przed uzgodnioną datą zapadalności;”

c) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) nakłady na środki trwałe/wartości niematerialne i prawne – ogół kosztów, pozostających w bezpośrednim związku z wytworzeniem, ulepszeniem środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej, już używanych w NBP, oraz z przystosowaniem nabytego środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do potrzeb NBP lub do stanu używalności;”

d) po pkt 28 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:

„28a) Specjalne Prawo Ciągnięcia (SDR) – oprocentowany składnik międzynarodowych aktywów rezerwowych, utworzony przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w 1969 r. w celu uzupełnienia innych aktywów rezerwowych państw członkowskich;”

e) pkt 32 otrzymuje brzmienie:

„32) środki trwałe – kompletne, zdadne do użytku aktywa rzeczowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, przeznaczone na własne potrzeby, w tym również oddane do użytkowania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa tak przewiduje. Zalicza się do nich w szczególności:

a) nieruchomości i prawa do nieruchomości,

b) maszyny, urządzenia, środki transportu, meble, przedmioty będące dziełami sztuki i księgozbiory,

- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, używanych przez NBP;”;
- f) uchyla się pkt 34,
- g) pkt 36 i 37 otrzymują brzmienie:
- „36) transakcja terminowa na dłużne papiery wartościowe (forward transaction in securities) – transakcja terminowa, której przedmiotem jest kupno lub sprzedaż w dniu określonym w umowie i po ustalonej w umowie cenie dłużnych papierów wartościowych;
- 37) transakcja na przyszłą stopę procentową (forward rate agreement) – transakcja terminowa, której przedmiotem jest zapłata lub otrzymanie w dniu określonym w umowie różnicy odsetek, obliczonych według ustalonej w umowie stopy procentowej i według rynkowej stopy procentowej z dnia rozliczenia, od określonej w umowie kwoty środków pieniężnych, jakie mogłyby być ulokowane na ustalony czas;”;
- h) po pkt 39 dodaje się pkt 39a w brzmieniu:
- „39a) transakcja wymiany odsetek (interest rate swap) – transakcja terminowa, której przedmiotem jest wzajemna zapłata, w ustalonych w umowie terminach, odsetek od określonych kwot środków pieniężnych w jednej lub dwóch różnych walutach lub w złocie. Odsetki obliczane są według ustalonych w umowie różnych stóp procentowych i płacone w jednej lub dwóch różnych walutach lub w złocie;”;
- i) pkt 40 otrzymuje brzmienie:
- „40) transakcja wymiany walut (foreign exchange swap) – transakcja terminowa, której przedmiotem jest jednoczesne kupno lub sprzedaż określonej kwoty środków pieniężnych w jednej walucie w zamian za określoną kwotę środków pieniężnych w innej walucie, na zasadach właściwych dla transakcji bieżącej, oraz odprzedanie lub odkupienie tej samej kwoty środków pieniężnych na zasadach właściwych dla transakcji terminowej walutowej;”;
- j) pkt 44 i 45 otrzymują brzmienie:
- „44) wartości niematerialne i prawne – nabyte prawa majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, nadające się do gospodarczego wykorzystania, przeznaczone na własne potrzeby, w tym również oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa tak przewiduje. Zalicza się do nich w szczególności:
- a) autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje i koncesje,
- b) prawa do: wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- c) wartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nakłady poniesione na prace rozwojowe;

45) wartość początkowa – cena zakupu środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej, powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem, a także przystosowaniem do stanu zdatnego do używania, lub koszt wytworzenia środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej, obejmujący koszty poniesione w czasie od dnia rozpoczęcia ponoszenia nakładów na środek trwałości/wartość niematerialną i prawną do dnia przyjęcia środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do używania. Wartość początkową ustala się na dzień przyjęcia środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do używania;”;

k) pkt 46a otrzymuje brzmienie:

„46a) zasób dłużnych papierów wartościowych – stan dłużnych papierów wartościowych o tym samym kodzie, względem których NBP realizuje określony zamiar zarządczy;”;

l) pkt 47 otrzymuje brzmienie:

„47) zasób waluty obcej – stan waluty obcej, ustalony w kwocie równej różnicy między aktywami i zobowiązaniami w walucie obcej, z uwzględnieniem transakcji bieżących ujętych na kontach pozabilansowych oraz instrumentów finansowych pozabilansowych w tej walucie obcej. Dla celów definicji SDR należy traktować jako odrębną walutę; transakcjami powodującymi zmianę stanu SDR są transakcje denominowane w SDR lub transakcje w walutach obcych replikujące skład koszyka SDR (zgodnie z odpowiednią definicją i wagami koszyka);”;

2) w § 5 w ust. 3:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przychody i koszty zalicza się do wyniku finansowego, w szczególności kierując się regułami;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) niekompensowania kosztów niezrealizowanych z wyceny danego zasobu waluty obcej, złota i dłużnych papierów wartościowych z przychodami niezrealizowanymi z wyceny innego zasobu waluty obcej, złota i dłużnych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem pkt 2b;

2b) traktowania zasobów SDR, obejmujących desygnowane pojedyncze zasoby walut obcych, tworzące koszyk SDR, jako jeden zasób;”;

3) w § 9 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Inne instrumenty finansowe zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej lub terminowej, ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia umowy do dnia rozliczenia.”;

4) w § 11 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Nakłady poniesione przez NBP na prace rozwojowe ujmuje się jako składnik wartości niematerialnych i prawnych tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- 1) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych i prawnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży;
 - 2) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych i prawnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
 - 3) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych i prawnych;
 - 4) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych i prawnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
 - 5) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych i prawnych;
 - 6) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych i prawnych.”;
- 5) w § 13 ust. 10 otrzymuje brzmienie:
- „10. Odsetki, dyskonto i premie od aktywów i zobowiązań niewymienionych w ust. 1-9 zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania składnika aktywów lub zobowiązania a końcem każdego dnia, z zastrzeżeniem § 33 ust. 6.”;
- 6) w § 15:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przychody i koszty, wynikające z bieżących i terminowych transakcji sprzedaży dłużnych papierów wartościowych, notowanych na aktywnym rynku, niezakwalifikowanych jako dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, o tym samym kodzie, zalicza się do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji, w kwocie równej różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu tych papierów, ustalonego na koniec bieżącego dnia operacyjnego, z zastrzeżeniem § 27a ust. 5.”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dłużne papiery wartościowe, zakupione w transakcji terminowej, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości, o których mowa w ust. 2, w dniu rozliczenia transakcji.”;
- 7) w § 16:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o niskiej jednostkowej wartości początkowej można dokonywać jednorazowo na koniec miesiąca, w którym oddano do używania środek trwały lub wartość niematerialną i prawną, w kwocie równej wartości początkowej.”;
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wartość otrzymanego nieodpłatnie środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej ujmuje się w księgach rachunkowych jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i zalicza się do wyniku finansowego równoległe do odpisów amortyzacyjnych od tych środków trwałych/wartości niematerialnych i prawnych.”;
- 8) w § 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W sprzedaży, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się instrumenty finansowe pozabilansowe, koszty oraz inne wypływy, jeżeli zmniejszają zasób waluty obcej.”;
- 9) uchyla się § 22;
- 10) po § 27 dodaje się § 27a w brzmieniu:
- „§ 27a. 1. Dłużne papiery wartościowe, zakupione lub sprzedane w transakcji terminowej, ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia transakcji do dnia rozliczenia według ceny ustalonej w umowie.
2. Dłużne papiery wartościowe, zakupione lub sprzedane w transakcji terminowej, wycenia się na dzień bilansowy według ceny rynkowej tych transakcji, obowiązującej w dniu wyceny. Do przychodów i kosztów wynikających z wyceny stosuje się odpowiednio § 36 ust. 1 i 2.
3. Dłużne papiery wartościowe, zakupione w transakcji terminowej, ujmuje się na kontach bilansowych w dniu rozliczenia według ceny rynkowej, a kwotę równą różnicy między ceną rynkową a ceną ustaloną w umowie, skorygowaną o koszty z wyceny, o których mowa w ust. 2, zalicza się jednorazowo do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji.
4. Kwotę w walucie obcej, o której mowa w ust. 3, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości i wartości, o których mowa w § 20.
5. Przychody i koszty, wynikające ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w transakcji terminowej, o których mowa w § 15 ust. 1, koryguje się o koszty z wyceny, o których mowa w ust. 2.
6. Jeżeli zawarto więcej niż jedną transakcję terminową zakupu lub sprzedaży dłużnych papierów wartościowych, wyceny i rozliczenia tych transakcji dokonuje się odrębnie.”;

11) uchyla się § 28 i 29;

12) § 30 otrzymuje brzmienie:

„§ 30. 1. Transakcję na przyszłą stopę procentową ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia transakcji do dnia rozliczenia w określonej w umowie wartości nominalnej kwoty środków pieniężnych.

2. Transakcję na przyszłą stopę procentową wycenia się na dzień bilansowy według rynkowej stopy procentowej, obowiązującej w dniu wyceny. Do przychodów i kosztów wynikających z wyceny stosuje się odpowiednio § 36 ust. 1 i 2.

3. Kwotę równą różnicy odsetek, obliczonych według ustalonej w umowie stopy procentowej i według rynkowej stopy procentowej od kwoty, o której mowa w ust. 1, skorygowaną o koszty z wyceny, o których mowa w ust. 2, zalicza się jednorazowo do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji.

4. Kwotę w walucie obcej, o której mowa w ust. 3, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości i wartości, o których mowa w § 20.

5. Jeżeli zawarto więcej niż jedną transakcję na przyszłą stopę procentową, wyceny i rozliczenia tych transakcji dokonuje się odrębnie.

6. Opłaty i prowizje, dotyczące transakcji na przyszłą stopę procentową, zalicza się do wyniku finansowego w dniu wystąpienia zdarzenia gospodarczego.”;

13) § 32 i 33 otrzymują brzmienie:

„§ 32. 1. Transakcję wymiany odsetek ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia transakcji do dnia rozliczenia w określonej w umowie wartości nominalnej kwoty środków pieniężnych lub złota.

2. Odsetki do otrzymania i odsetki do zapłaty, wynikające z transakcji wymiany odsetek, zalicza się oddzielnie do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych proporcjonalnie do dnia kolejnej płatności odsetek.

3. Odsetki w walutach obcych, o których mowa w ust. 2, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości i wartości, o których mowa w § 20.

4. Odsetki w złocie, o których mowa w ust. 2, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości i wartości, o których mowa w § 14.

5. Transakcję wymiany odsetek wycenia się na dzień bilansowy według wartości rynkowej. Do przychodów i kosztów wynikających z wyceny stosuje się odpowiednio § 36 ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Koszty powstałe z wyceny, o której mowa w ust. 5, zaliczone do wyniku finansowego, w kolejnych latach obrotowych odwraca się przez wynik finansowy na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych proporcjonalnie do dnia rozliczenia transakcji wymiany odsetek.

7. Jeżeli zawarto więcej niż jedną transakcję wymiany odsetek, wyceny i rozliczenia tych transakcji dokonuje się odrębnie.

8. Opłaty i prowizje, dotyczące transakcji wymiany odsetek, zalicza się do wyniku finansowego w dniu wystąpienia zdarzenia gospodarczego.

§ 33. 1. Gwarantowaną transakcją giełdową ujmuje się na kontach pozabilansowych, od dnia zawarcia transakcji do dnia rozliczenia, w wartości nominalnej zakupionego lub sprzedanego instrumentu bazowego.

2. Depozyt zabezpieczający wykonanie gwarantowanej transakcji giełdowej, złożony w środkach pieniężnych, ujmuje się na kontach bilansowych jako składnik aktywów. Depozyt zabezpieczający, złożony w dłużnych papierach wartościowych, nie zmienia stanu tych dłużnych papierów wartościowych.

3. Dienne zmiany cen rynkowych gwarantowanej transakcji giełdowej zalicza się do wyniku finansowego.

4. Dienne zmiany cen rynkowych gwarantowanej transakcji giełdowej w walutach obcych, o których mowa w ust. 3, uwzględnia się przy ustalaniu wielkości i wartości, o których mowa w § 20.

5. W dniu zamknięcia otwartej pozycji w gwarantowanej transakcji giełdowej ust. 3 stosuje się odpowiednio, niezależnie od rzeczywistego przekazania instrumentu bazowego. W przypadku rzeczywistej dostawy zakup

lub sprzedaż instrumentu bazowego ujmuje się według ceny rynkowej.

6. Przychody od depozytu zabezpieczającego zalicza się do wyniku finansowego w dniu zapłaty.

7. Opłaty i prowizje, dotyczące gwarantowanych transakcji giełdowych, zalicza się do wyniku finansowego w dniu wystąpienia zdarzenia gospodarczego.”;

14) w § 34:

a) w ust. 1:

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) nakłady na środki trwałe/wartości niematerialne i prawne – w wysokości ogółu kosztów, pozostających w bezpośrednim związku z wytworzeniem lub ulepszeniem środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej, już używanych w NBP, oraz z przystosowaniem nabytego środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do potrzeb NBP lub do stanu używalności, pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości;”;

– po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) transakcje terminowe na dłużne papiery wartościowe, transakcje na przyszłą stopę procentową, transakcje wymiany odsetek oraz gwarantowane transakcje giełdowe – według zasad określonych dla tych transakcji w rozdziale 6;”;

– pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) pozostałe, niewymienione w pkt 1-14a aktywa i pasywa – według wartości nominalnej lub ceny zakupu, z uwzględnieniem § 2.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dłużne papiery wartościowe, notowane na aktywnym rynku, niezakwalifikowane jako dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, o tym samym kodzie, wycenia się łącznie dla całego zasobu.”;

15) w § 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Koszty niezrealizowane zalicza się w dniu bilansowym do wyniku finansowego. Nie wyksięguje się kosztów niezrealizowanych, zaliczonych do wyniku finansowego.”;

16) w § 37:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Na koniec okresu sprawozdawczego, nie później niż na koniec każdego miesiąca, aktywa i pasywa oraz instrumenty finansowe pozabilansowe wycenia się zgodnie z § 34, dotyczącym wyceny na dzień bilansowy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

2. Aktywa i zobowiązania w walutach obcych oraz instrumenty finansowe pozabilansowe w walutach obcych wycenia się według kursu średniego ustalonego w dniu, o którym mowa w ust. 1.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Średnią cenę rynkową złota w dolarach amerykańskich przelicza się na walutę krajową według kursu średniego ustalonego w dniu, o którym mowa w ust. 1.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Koszty niezrealizowane, wynikające z wyceny dokonywanej w ciągu roku obrotowego, ujmuje się w aktywach bilansu jako różnice z wyceny i wyksięguje się przed dokonaniem następnej wyceny, z zastrzeżeniem ust. 5 oraz § 15a ust. 3.”,

d) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio do przychodów i kosztów wynikających z wyceny transakcji terminowej na dłużne papiery wartościowe, transakcji na przyszłą stopę procentową oraz transakcji wymiany odsetek.”;

17) uchyla się § 43 – 45b;

18) w załączniku nr 2 do uchwały pozycje nr 7-11 i pozycja B otrzymują brzmienie:

„6. Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia

7. Koszty administracyjne

8. Koszty amortyzacji

9. Koszty emisji znaków pieniężnych

10. Pozostałe koszty

B. Wynik finansowy (zysk/strata) [A–6-7-8-9-10]”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

Przewodniczący Rady Polityki Pieniężnej:

M. Belka

Członkowie Rady Polityki Pieniężnej:

*A. Bratkowski, E. Chojna-Duch, Z. Gilowska,
A. Glapiński, J. Hausner, A. Kaźmierczak, A. Rzońca,
J. Winiecki, A. Zielińska-Głębocka*